

NP - CAT

18 d'octubre de 2022

Sala d'actes del Seminari Conciliar de Barcelona

**Inauguració del curs ISCREB 2022-23
"HUMANISME I TRANSCENDÈNCIA. HOMENATGE AL
DR. EUSEBI COLOMER I POUS (1923-1997), UN PENSADOR EN DIÀLEG."**

Sergi Gordo ha pronunciat la lliçó inaugural de l'ISCREB del curs 2022-23. El doctor ha recordat al jesuïta Eusebi Colomer i Pous, prevere de la Companyia de Jesús (a.c.s.). Enguany, s'escau el seu 25è aniversari del seu traspàs, i l'acte s'ha viscut "com un elogi de la seva formidable obra i personalitat i com una crida i un exigent estímul per a continuar aprofundint any rere any." Eusebi Colomer fou professor de diferents institucions acadèmiques, entre elles, l'Institut de Teologia de Barcelona, del qual n'és hereu l'actual ISCREB.

L'obra del jesuïta és considerable. Pensador en diàleg, divulgador a casa nostra de l'obra de Teilhard de Chardin, investigador rigorós de la influència de Ramon Llull sobre Nicolau de Cusa, estudiós eminent del pensament català medieval, de la filosofia alemanya de Kant a Heidegger, de l'ateisme modern, reivindicador de la relació entre filosofia i teologia. "Tot plegat pot donar una sensació de dispersió, que en tot cas seria la dispersió, pròpia d'un autèntic intel·lectual".

Sergi Gordo ha posat en relleu la preocupació que Colomer tenia sobre la humanitat que, orgullosa del seu progrés, més que enlairar-se, més aviat es rebaixa quan es talla el punt d'unió que la relliga amb la Transcendència. Aquesta reflexió llença altres interrogants. Per exemple: "hi ha aital punt d'unió entre humanisme i transcendència? I en el cas que n'hi hagués, en què consisteix aquest lligam? És cert que quan aquest lligam es talla, el que s'ha verificat és la hipòtesi segons la qual amb l'eclipsi de la Transcendència ha entrat en crisi l'humanisme?".

Abans d'enumerar, aquests camins de transcendència, s'han desplegat diverses dificultats que es troben en parlar d'un tema com aquest. Entre aquestes, s'ha esmentat com a primera, la de l'horitzó de la fe cristiana, i ha recordat que Colomer afirmava el pressupòsit de la llibertat de la fe. "Ningú no pot obligar a un altre a creure". I, en tant que pensador cristià, pressuposava també l'origen diví i la gratuïtat de la fe. "La fe, més que una pregunta que l'home adreça a Déu, és la pregunta que Déu fa a l'home."

Igualment, Gordo ha advertit que la fe no és una mena d'aeròlit baixat del cel que no tingui res a veure amb la terra dels homes. "La revelació de Déu pressuposa un punt d'inserció del missatge en l'experiència humana."

L'ésser humà, "ésser-en-el-món" ha transcendit sempre el món en direcció vers Déu. Però heus ací que, des d'una cosmovisió d'aquesta mena, surten al pas algunes qüestions encara avui disputades: el problema de l'onto-teo-logia; la disputa del Déu dels filòsofs i el Déu de la fe; la qüestió de la connexió entre la "mort de Déu" i la "mort de l'home"; la dificultat de la racionalitat de l'afirmació de la Transcendència; el problema de la teodicea o del deus ex machina o tapaforats; i finalment la "soledat" de l'humanisme."

Després de reflexionar sobre aquests punts, Gordo ha conclòs que el binomi humanisme i Transcendència, en efecte, ha estat una clau de lectura que ens ha permès una comprensió global de l'obra d'Eusebi Colomer. Una obra l'extensió i varietat de la qual podria haver-nos menat vers una visió fragmentària i en definitiva inadequada del seu pensament.

La trajectòria d'Eusebi Colomer és exemplar, pròpia d'un mestre que recerca les fonts i que les analitza profundament en un to harmònic i coherent, amb rigor científic, claredat, transparència, precisió, seriositat de l'enfocament metodològic, gran erudició i modèlica equanimitat.

Eusebi Colomer era l'home del diàleg obert i afable. "El diàleg, a més d'intentar de ser clar, consisteix en dir i escoltar; dir, però, no pas una paraula qualsevol, o impositora, forta, cridanera o insultant, sinó una paraula raonada (logos), fruit de la reflexió i de l'escolta... saber escoltar, heus ací la qüestió, saber escoltar com Colomer ho feia, segons han manifestat alguns que el conegueren, parant atentament l'oïda fins i tot als infants", ha descrit Gordo.

En qualsevol cas, d'acord amb la regla de Sant Ignasi de Loiola, el pare fundador de la congregació religiosa a la qual pertanyia Colomer, fins i tot caldrà salvar sempre l'opinió del discrepant, per tal d'endevinar la seva manera d'entendre i afirmar allò que opina respecte d'una qüestió discutida.

Per a Colomer, el diàleg humà no esgota tota la capacitat dialogal de la persona. Hi ha sempre diversos nivells del diàleg i aquest diàleg inclou l'ésser humà fins al més íntim d'ell mateix, és a dir, la seva dimensió religiosa, el diàleg amb Déu. "Així doncs, enguany, en escaure's el 25è aniversari del seu traspàs, atès tot el que acabem d'exposar, crec que podem tornar a reiterar, amb veu alta i ben clara, que el Rvd. P. Dr. Eusebi Colomer i Pous, SJ, fou un veritable mestre, un veritable pensador en el diàleg obert i afable."

Durant l'acte, també s'ha fet memòria de les activitats i el nombre d'alumnes del curs 2021-22, i les perspectives del curs 2022-23. Dr. Ramon Batlle, director de l'ISCREB, s'ha mostrat il·lusionat i esperançat en l'inici d'aquest curs, que ja troba una estabilització en la modalitat

presencial després dels efectes de la pandèmia. També ha informat de l'aprovació dels estatuts de l'ISCREB per part de la Congregació per a l'Educació Catòlica, per al d'adaptar-los tant als requisits de la Constitució Apostòlica Veritatis Gaudium, com als estatuts de la Facultat de Teologia de Catalunya i de l'Ateneu Sant Pacià.

Batlle ha computat en el darrer curs 2021-22 a: 1.112 alumnes, 511 dels quals han cursat estudis reglats: 51 en la modalitat presencial, i 466 en la virtual. "Entenem la tasca de l'Institut com a servei a la diòcesi de Barcelona i a tots aquells que vulguin conèixer més de prop el fet religiós, i la tradició cristiana; restem oberts i disponibles per impulsar conjuntament amb altres institucions iniciatives de formació, pensem que aquesta és la nostra contribució al camí sinodal que el papa Francesc ens anima a recórrer", ha convidat el director.

Finalment, s'han lliurat els diplomes a qui, havent acabat els estudis, han sol·licitat la tramitació dels títols de diplomada/ada o de llicenciat/ada.

Sergi Gordo Rodríguez va néixer a Barcelona el 23 de març de 1967. Als 14 anys va ingressar al seminari menor. Va passar després al seminari major, on va cursar els estudis eclesiàstics de Filosofia i Teologia. Va obtenir el batxiller en Teologia a la Facultat de Teologia de Catalunya. Va ser ordenat sacerdot el 14 de juny del 1992. És llicenciat en Filosofia per la Universitat Ramon Llull de Barcelona (1994), on també va cursar el bienni de doctorat en Filosofia. Del 2001 al 2004 va ampliar estudis a Llengua i Filosofia a Munic.

NP- ESP

18 de octubre de 2022

Salón de actos del Seminario Conciliar de Barcelona

Inauguración del curso ISCREB 2022-23
“HUMANISMO Y TRASCENDENCIA. HOMENAJE AL
DR. EUSEBI COLOMER POUS (1923-1997), UN PENSADOR EN DIÁLOGO.”

Sergi Gordo ha pronunciado la lección inaugural del ISCREB del curso 2022-23. El doctor ha recordado al jesuita Eusebi Colomer i Pous, presbítero de la Compañía de Jesús (a.c.s.). Este año, se cumple su 25.º aniversario de su traspaso, y el acto se ha vivido "como un elogio de su formidable obra y personalidad y como un llamamiento, y un exigente estímulo para continuar profundizando año tras año." Eusebi Colomer fue profesor de diferentes instituciones académicas, entre ellas, el Instituto de Teología de Barcelona, del cual es heredero el actual ISCREB.

La obra del jesuita es considerable. Pensador en diálogo, divulgador en nuestra casa de la obra de Teilhard de Chardin, investigador riguroso de la influencia de Ramon Llull sobre Nicolau de Cusa, estudioso eminente del pensamiento catalán medieval, de la filosofía alemana de Kant a Heidegger, del ateísmo moderno, reivindicador de la relación entre filosofía y teología. "En suma, puede dar una sensación de dispersión, que en todo caso sería la dispersión, propia de un auténtico intelectual".

Sergi Gordo ha puesto de relieve la preocupación que Colomer tenía sobre la humanidad que, orgullosa de su progreso, más que elevarse, más bien se rebaja al cortarse el punto de unión que la religa con la Trascendencia. Esta reflexión lanza otros interrogantes. Por ejemplo: "¿Hay punto de unión entre humanismo y trascendencia? Y en el supuesto de lo que hubiera, ¿en que consiste este vínculo? ¿Es cierto que cuando este vínculo se corta, lo que se verifica es la hipótesis según la cual con el eclipse de la Trascendencia entra en crisis el humanismo?".

Antes de enumerar, estos caminos de trascendencia, se han desplegado varias dificultades que se encuentran al hablar de un tema como este. Entre estas, se ha mencionado como primera la del horizonte de la fe cristiana, y se ha recordado que Colomer afirmó el presupuesto de la libertad de la fe. "Nadie puede obligar a otro a creer". Y, en cuanto que pensador cristiano, presupuso también el origen divino y la gratuidad de la fe. "La fe, más que una pregunta que el hombre dirige a Dios, es la pregunta que Dios hace al hombre."

Igualmente, Gordo ha advertido que la fe no es un tipo de aerolito bajado del cielo que no tenga nada que ver con la tierra de los hombres. "La revelación de Dios presupone un punto de inserción del mensaje en la experiencia humana."

El ser humano, "ser-en-el-mundo" ha transcendido siempre al mundo en dirección hacia Dios. Pero he aquí que, desde una cosmovisión de este tipo, salen al paso algunas cuestiones aún hoy disputadas: el problema de la onto-teo-logía; la disputa de Dios de los filósofos y el Dios de la fe; la cuestión de la conexión entre la "muerte de Dios" y la "muerte del hombre"; la dificultad de la racionalidad de la afirmación de la Trascendencia; el problema de la teodicea o del deus ex machina o tapagujeros; y finalmente la "soledad" del humanismo."

Después de reflexionar sobre estos puntos, Gordo ha concluido que el binomio humanismo y Trascendencia, en efecto, ha sido una clave de lectura que nos ha permitido una comprensión global de la obra de Eusebi Colomer. Una obra la extensión y variedad de la cual podría habernos dirigido hacia una visión fragmentaria y en definitiva inadecuada de su pensamiento.

La trayectoria de Eusebi Colomer es ejemplar, propia de un maestro que investiga las fuentes y que las analiza profundamente, con un tono armónico y coherente, con rigor científico, claridad, transparencia, precisión, seriedad del enfoque metodológico, gran erudición y modélica ecuanimidad.

Eusebi Colomer era el hombre del diálogo abierto y apacible. "El diálogo, además de intentar de ser claro, consiste al decir y escuchar; decir, pero, no una palabra cualquiera, o impositora, fuerte, llamativa o insultante, sino una palabra razonada (logos), fruto de la reflexión y de la escucha... saber escuchar, he aquí la cuestión, saber escuchar como Colomer lo hacía, según han manifestado algunos que lo conocieron, escuchando atentamente el oído incluso a los niños", ha descrito Gordo.

En cualquier caso, de acuerdo con la regla de San Ignacio de Loiola, el padre fundador de la congregación religiosa a la cual pertenecía Colomer, incluso habrá que salvar siempre la opinión del discrepante, para adivinar su manera de entender y afirmar aquello que opina respecto de una cuestión discutida.

Para Colomer, el diálogo humano no agota toda la capacidad dialogal de la persona. Existen siempre varios niveles del diálogo, y este diálogo incluye el ser humano hasta lo más íntimo de él mismo, es decir, su dimensión religiosa, el diálogo con Dios. "Así pues, este año, al cumplirse el 25.º aniversario de su traspaso, y por todo lo que acabamos de exponer, creo que podemos

volver a reiterar, con voz alta y clara, que el Rvd. P. Dr. Eusebi Colomer Pous SJ, fue un verdadero maestro, un verdadero pensador en el diálogo abierto y apacible."

Durante el acto, también se ha hecho memoria de las actividades y el número de alumnos del curso 2021-22, y las perspectivas del curso 2022-23. Dr. Ramon Batlle, director del ISCREB, se ha mostrado ilusionado y esperanzado en el inicio de este curso, que ya encuentra una estabilización en la modalidad presencial después de los efectos de la pandemia.

También ha informado de la aprobación de los estatutos del ISCREB por parte de la Congregación para la Educación Católica, para así adaptarlos tanto a los requisitos de la Constitución Apostólica Veritatis Gaudium, como en los estatutos de la Facultad de Teología de Cataluña y del Ateneu Sant Pacià.

Batlle ha computado en el último curso 2021-22 a: 1.112 alumnos, 511 de los cuales han cursado estudios reglados: 51 en la modalidad presencial, y 466 en la virtual. "Entendemos la tarea del Instituto como un servicio a la diócesis de Barcelona y a todos aquellos que quieran conocer más de cerca el hecho religioso, y la tradición cristiana; estamos abiertos y disponibles para impulsar, conjuntamente con otras Instituciones, iniciativas de formación, pensamos que esta es nuestra contribución al camino sinodal que el papa Francisco nos anima a recorrer", ha invitado el director.

Finalmente, se ha hecho entrega de los diplomas a quienes, habiendo acabado los estudios, han solicitado la tramitación de los títulos de diplomado/ada o de licenciado/ada.

Sergi Gordo Rodríguez nació en Barcelona el 23 de marzo de 1967. A los 14 años ingresó al seminario menor. Pasó después al seminario mayor, donde cursó los estudios eclesiásticos de Filosofía y Teología. Obtuvo el bachiller en Teología en la Facultad de Teología de Cataluña. Fue ordenado sacerdote el 14 de junio del 1992. Es licenciado en Filosofía por la Universitat Ramon Llull de Barcelona (1994), donde también cursó el bienio de doctorado en Filosofía. Del 2001 al 2004 amplió sus estudios en Lengua y Filosofía en Múnich.